

Psykiatriplan 2011 – 2016 for Berg kommune

Planen rulleres annet hvert år.

Planansvarlig:

PRO-leder Stig Johansen

Vedtatt av Berg kommunestyre 28.4.2011.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	1
1.1	Bakgrunn	1
1.2	Definisjoner	1
1.3	Innhold og hovedmålsettinger	1
1.4	Lovgrunnlag og ansvar	2
1.5	Målsetting for psykisk helsearbeid.....	3
2	SITUASJONSBESKRIVELSE	4
2.1	Psykisk helsearbeid i kommunen	4
2.2	Tjenestetilbud i kommunen	4
2.3	Team/prosjekter i kommunen	5
2.4	Utfordringer.....	5
2.5	Befolkningsgrunnlaget i Berg	5
3	ANTATTE BEHOV	7
3.1	Utfordringer.....	7
4	FYSIOTERAPITJENESTEN I BERG KOMMUNE	8
4.1	Utfordringer.....	9
5	RETNINGSLINJER FOR LEGENS OPPFØLGING AV PASIENTER MED RUS OG PSYKIATRIPROBLEMATIKK	10
5.1	Utfordringer.....	11
6	OVERSIKT OVER PSYKISKE LIDELSER	12
6.1	Utfordringer.....	12
7	TJENESTER TIL BARN OG UNGE 0-19 ÅR	13
7.1	Berg skole	13

7.2	Kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid innen psykiatri og rus ved helsestasjonen og skolehelsetjenesten	13
7.3	Oversikt over helsesøstertjenesten	13
7.4	Helsestasjon	14
7.5	Skolehelsetjenesten	14
7.5.1	Utfordringer.....	15
8	OVERSIKT OVER PROSEDYRE FOR PRO-AVDELING INNEN PSYKIATRI – RUS/PSYKIATRI.....	17
8.1	Tjenester til voksne 20-66 år.....	17
8.2	Tjenester til eldre over 67 år.....	18
8.3	Behov for møteplasser.....	18
8.4	Spesialisthelsetjenesten	18
8.5	Utfordringer	18
9	BERG VEKST A/S	19
9.1	Overordnet strategiplan for Berg Vekst Drift AS	19
10	KOMPETANSEBEHOV	24
11	TILTAKSPLAN FOR PSYKISK HELSEARBEID I BERG KOMMUNE 2011 - 2016	26
11.1	2011 – 2016	26
11.2	Utfordring.....	27
12	MERKNADSBEHANDLING.....	28

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Handlingsplan for Rus - psykiatri/psykisk helse er en del av Berg kommunes Handlingsplan for helhetlig pleie, rehabilitering og omsorg 2011-2016, samt kommunens Helse- og sosial beredskapsplan i akutte og/eller ekstraordinære situasjoner vedtatt i kommunestyret 17.6.2004, rullert våren 2007. Berg kommune har tidligere utarbeidet to separate psykiatriplaner, den første vedtatt i 1999, og den andre i 2003 som var gjeldende ut 2006. De tidligere planer har grundige beskrivelser om lover, forskrifter, helsefremmende arbeid, psykiske lidelser og ulike hjelpetiltak. Disse forhold er i det vesentligste fremdeles gjeldende. I denne planen vil en legge vekt på å samle kommunens tjenestetilbud og konkretisere en del vesentlige punkter. Det er et politisk ønske å få konkrete punkter nedfelt i planen slik at politikerne lettere får kjennskap og kunnskap til tilbudene kommunen gir og ikke minst hvordan vi gir dem.

1.2 Definisjoner

Psykisk helse kan defineres som utvikling av og evne til å mestre tanker, følelser, adferd og hverdagens krav i forhold til ulike livsaspekter. Det handler om emosjonell utvikling, evne til velfungerende sosiale relasjoner, evne til fleksibilitet med mer. Fravær av psykiske vansker eller lidelser er ikke ensbetydende med god psykisk helse.

Psykiske vansker refererer til symptombelastning som for eksempel grad av angst, depresjon, søvnevansker osv. Vanskene vil, avhengig av type og omfang av symptomer, i ulik grad påvirke daglig fungering i forhold til mestring, trivsel og relasjoner til andre.

Symptombelastningen behøver ikke å være så stor at det kan stilles diagnose. Psykiske vansker kan være normale reaksjoner forbundet med en vanskelig livssituasjon.

Psykiske lidelser referer til psykiske vansker av en slik type eller grad at det kvalifiserer til en diagnose.

1.3 Innhold og hovedmålsettinger

Det er viktig at planen gjengir:

- bruker- og pårørende medvirkning
- god tilgjengelighet til tjenestene
- god kvalitet i behandlingen
- god samhandling og kontinuitet i tjenestetilbudet
- brukerretten til individuell plan
- god ressursutnyttelse

- høy produktivitet

Hovedmålsettingene for den kommunale innsatsen skal være:

- Å forebygge utvikling av psykiske lidelser
- Barns oppvekst skal preges av synlige og tydelige voksne
- Å prioritere høyt at mennesker med psykiske lidelser skal kunne beherske sin livssituasjon
- Å gi tidlig hjelp og samordnende tjenester av høy faglig kvalitet
- Bedre tilgjengelighet
- Økt brukermedvirkning og fokus på brukerens ressurser og nettverk
- God ressursutnyttelse
- Kompetanseutvikling for brukere, pårørende og medarbeider

Dette harmoniserer med kommunens visjon om å være en romslig kommune med brukerfokus, prioritering av barn og unge og økonomisk handlingsrom.

1.4 Lovgrunnlag og ansvar

De mest sentrale lovene om kommunens ansvar på dette området er:

- Lov om sosiale tjenester m.v. (av 13.des. 1991)
- Lov om helsetjenester i kommunen (av 19.nov.1982 nr. 66)

Lovgrunnlaget finnes på <http://www.lovdatabasen.no/>. Diagnoser finnes på <http://www.lommelegen.no/>.

Kommunens ansvar for å yte alminnelige helse- og sosialtjenester til befolkningen følger av lov om sosiale tjenester, helsepersonelloven, lov om kommunehelsetjeneste og barnevernloven. Disse lovene regulerer ulike tiltak innen helse- og sosialtjenesten som har stor betydning for mennesker i risikosone eller som har utviklet psykiske lidelser. Mennesker med psykiske lidelser har ofte svært sammensatte behov, noe som krever hjelpetiltak fra ulike lover og fra ulike fagtenester. Dette fordrer gode samarbeids- og koordinerte tjenester for å gi helhetlige tilbud til de enkelte, og deres familier.

Svært ofte kreves det også utredning og behandling i spesialhelsetjenesten innen psykiatri (barne- og ungdomspsykiatri eller voksenpsykiatri), noe som medfører samarbeid med disse tjenesteområdene når det er nødvendig.

I 1997 kom stortingsmelding nr. 25 "Åpenhet og helhet", om psykiske lidelser og tjenestetilbudene, blant annet med flere tiltak for å bedre tjenestetilbudet til befolkningen på alle forvaltningsnivå i tjenesteytingen.

1.5 Målsetting for psykisk helsearbeid

- bruker - og pårørende medvirkning
- god tilgjengelighet til tjenestene
- god kvalitet i behandlingen
- god samhandling og kontinuitet i tjenestetilbudet
- bruker retten til individuell plan
- god ressursutnyttelse
- høy produktivitet

Sentrale mål og føringer som omhandler psykisk helse vil gjenspeile seg i Berg kommune sine mål for tjenesten til denne målgruppen. Satsing på barn og unge, forebygging, brukermedvirkning og samhandling mellom berørte tjenester er områder som trekkes særlig frem fra sentrale hold, jfr. *Stortingsmelding nr. 47, Samhandlingsreformen - Rett behandling – på rett sted – til rett tid.*

Berg kommune skal yte tjenester til enhver som har så stor grad av svikt i sin psykiske helse at det medfører behov for hjelp og omsorg som overstiger det familie og det sosiale nettverk kan gi. Overordnet målsetting for tjenester til mennesker med psykiske lidelser er å bidra til å fremme selvstendighet og evne til å mestre eget liv. Dårlig økonomi hos brukerne er ofte et problem i arbeidet med å motivere dem til deltakelse i sosiale aktiviteter. Siden ” ingenting er gratis ” oppleves dette ofte som direkte hinder slik at de velger å la være å delta. Det må jobbes med å finne ordninger som kan løse disse utfordringene. Rammene rundt den enkeltes tilværelse må ivareta grunnleggende behov for trygghet og en verdig livssituasjon. Innsatsen for barn og unge er å bygge opp tjenestetilbudet til de som er i risikosonene eller som allerede har utviklet psykiske lidelser, og til deres familie. Videre skal det forebyggende psykososiale arbeidet styrkes.

Bruker av psykiatritjenesten skal oppleve forutsigbarhet og kontinuitet med hensyn til personell, og alle skal utvise fleksibilitet overfor bruker. Et bærende prinsipp i dette arbeidet skal være brukerperspektivet og brukermedvirkning. Tjenesten skal arbeide for å oppnå økt forståelse for psykiske lidelser. For mennesker med psykiske lidelse vil støttekontakt være et godt tilbud for å hindre sosial isolasjon. Rollen som støttekontakt for mennesker med psykiske lidelser kan være krevende, det vil være svært viktig med oppfølging, kursing og veiledning for å bevare de som jobber som støttekontakt.

Skal det psykiske helsearbeidet for både barn, unge og voksne få et godt fotfeste i kommunen er det avgjørende med en tydelig forankring den politiske - og administrative ledelsen i kommunen. Forankring handler om plassering av ansvar, organisering, planlegging, prioriteringer, samt holdninger og vilje.

2 SITUASJONSBEKRIVELSE

2.1 Psykisk helsearbeid i kommunen

Det har skjedd en sterk nedbygging av døgnplasser i spesialisthelsetjenesten som ikke var godt nok forutsatt. Kortere liggetid på sykehus og en sterk nedbygging av statlige døgnplasser til langtidspasienter innebærer et økt press på kommunen. Dette sammen med den nye samhandlingsreformen øker behovet for kompetanse og ressurser i kommunen. Her fordres det et godt og bredt samarbeid interkommunalt og bistand fra spesialisthelsetjenesten.

Berg kommune har forpliktende samarbeidsavtale med blant annet UNN som omfatter utskrivning av pasienter til kommunen.

Berg kommune har fra 2007 hatt en økt satsing i utvikling og oppbygging av tjenester for å bedre det psykiske arbeidet i kommunen. Kommunen har organisert psykiatritjenesten som en integrert del av det øvrige tjenesteapparatet. Virksomheten skal ha personell med psykiatrikompetanse. Her skal personell arbeide med personer med psykiske lidelse, men også ha oppgaver av forebyggende karakter.

Et viktig element vil være å konkretisere samhandling med øvrige virksomheter og andre hva gjelder ulike tjenestebehov i henhold til vedtak og ut fra individuelle vurderinger.

2.2 Tjenestetilbud i kommunen

Kommunen har i dag følgende tjenestetilbud:

- Allmennlegetjenesten, fysioterapitjenesten
- Psykiatrisk sykepleier
- Helsesøster/helsestasjonstilbud ved helsestasjoner og skoler
- Hjemmetjenestene (hjemmesykepleie, hjemmehjelp, omsorgslønn og brukerstyrt personlig assistent)
- Støttekontakttilbud til barn/unge og voksne
- Barneverntjenesten med ulike hjelpetiltak – interkommunalt samarbeid med Lenvik
- Frivillighetsarbeid med bl.a. idretts- og ungdomslag, pensjonistforening, samt en rekke andre lag og foreninger
- Pedagogisk- psykologisk tjenester, en interkommunal tjeneste
- Ulike tjenester som gis av det regionale helseforetaket UNN slik som Senter for Psykisk helse Midt-Troms, Silsand (BUP og VOP), (barne- og ungdomspsykiatri – voksen psykiatri), Allmennpsykiatrisk avd. og Spesialpsykiatrisk avdeling, Åsgård og ulike rådgivertjenester (BUF-UPA) (barn ungdom og familie – ungdoms psykiatrisk avdeling)

- Ambulant team med base på Senter for Psykisk helse, Silsand
- Boligosial handlingsplan
- Ruspolitisk handlingsplan

2.3 Team/prosjekter i kommunen

Kommunen har i dag følgende aktive team/prosjekter:

Inntaksteam som består av leder fra sykehjemmet, hjemmetjenesten og tilsynslegen. Teamet forestår inntak av pasienter til sykehjemmet og utleie av hybel til leietakere ved Strandheimen eldresenter.

Tverrfaglig basisteam som arbeider med individuelle saker i den hensikt å sikre helhetlige tjenestetilbud, både til barn/unge og voksne. Henvisningsgrunner vil være psykiatri, psykososiale problemer, rus og rehabilitering/habilitering, Nav/sosial – pro-avd – oppvekst og helseavdeling.

Kriseledelse bestående av rådmann (leder), ordfører (informasjonsansvarlig), økonomisjef (sekretær), fagansvarlig teknisk. Gruppen kan suppleres med sogneprest, helsesøster, pro-leder, andre virksomhetsledere, lege og helse- og andre ved behov.

Demensnettverket i Midt-Troms, et interkommunalt samarbeid som pro-avd samarbeider tett med og hvor Områdegeriatrisk tjeneste (OGT) har ansvaret. Dette er et tiltak som bringer sammen fagpersoner med ansvar for mennesker med demens. Nettverket gir en ramme for målrettet samarbeid på tvers av kommunegrenser, yrkestilhørighet og nivåer i helsetjenesten.

LØKTA er et nettverk hvor 8 kommuner i Midt-Troms samarbeider, og hvor Berg kommune er medlem. Løkta er et nettverk som samarbeider på mange felt innen pleie og omsorg.

PH-nettverket i Midt-Troms, er også et nettverk knyttet opp mot LØKTA. LØKTA er en særdeles viktig arena for samarbeid og oppdatering for Berg kommune. Det vil også i fremtiden være svært viktig med tilhørighet i LØKTA.

2.4 utfordringer

Det blir svært viktig å fortsette samarbeid i LØKTA, og vi må strebe etter å få nok folk til å engasjere seg i forskjellige nettverk, slik at ikke en eller to må ta alt.

2.5 Befolkningsgrunlaget i Berg

Berg kommune var pr.1.1.2011 registrert med 907 innbyggere. Innbyggerne bor geografisk spredt i flere bygder. Fra nordligste bebodde bygd Mefjordvær til sørligste bygd Hamn er avstanden ca. 50 km.

Opplysninger fra SSB viser 1.1.2011 ei aldersmessig spredning av befolkningen som følger:

	0-19 år	20-66 år	67 og eldre	Totalt
Antall	201	258	178	907

Dette viser en nedgang siden 2010 på 19 personer i aldersgruppen 20-66 år.

3 ANTATTE BEHOV

Behovet for de ulike hjelpetjenester i kommunen varierer fra år til år.

Basert på nasjonale beregninger vil 25 % av befolkningen utvikle en psykisk lidelse en eller flere ganger i livet.

Det er svært vanskelig å tallfeste hvor mange som har psykiske lidelser, fordi antallet vil avhenge av hvilke kriterier som legges til grunn. Ulike metoder og ulike tidsrammer vil gi ulike resultater. Videre kan det være vanskelig å trekke en skillelinje mellom for eksempel "naturlig" sorgreaksjon og en klinisk depresjon. Med andre ord er grensen mellom psykisk sykdom og mental helse ofte flytende.

Det er sjelden noen dør av psykiske lidelser, men denne type lidelser kan medføre spisevegring og alkohol- og narkotikaforgiftning som igjen kan føre til dødsfall. Ulike psykiske lidelser kan også føre til selvmord.

Oftere og oftere møter man mennesker med svært sammensatte problemområder, og vi erfarer at flere har dobbeltdiagnoser eller multiple diagnoser, eks. rus – psykiatri, rus – funksjonshemming - psykiatri, utviklingshemming - psykiatri, ulike sykdommer i eldre år og psykiatri. Hjelpeapparatet møter også unge som utvikler en forbigående psykisk lidelse eller alvorlig psykisk lidelse i unge år som har behov for kvalifisert oppfølging.

3.1 utfordringer

Det ligger store utfordringer i å rekruttere nok fagpersonell i årene fremover, det utdannes for lite personell. I fremtiden vil det kunne mangle 50.000 par hender i pleie og omsorgssektoren, da vil Berg kommune stå over for store utfordringer med tanke på rekruttering.

4 FYSIOTERAPITJENESTEN I BERG KOMMUNE

Fysioterapitjenesten i Berg kommune er organisert som et 100 % driftstilskudd. I avtalen med kommunen skal det ytes 10 % kommunale tjenester. I praksis vil det si at denne biten brukes til alle oppgaver som ikke kommer inn under kurativ behandling utenfor institusjon. Slike oppgaver er i hovedtrekk:

- Gruppetrening på Berg sykehjem hver tirsdag
- Individuell behandling av pasienter på Berg sykehjem
- Ansvarsgruppemøter rundt enkeltpasienter
- Annen møtevirksomhet og administrative oppgaver
- Samarbeid med helsesøster
- Samarbeid med lege og sykehus/spesialisthelstetjeneste
- Samarbeid med barnehage og skole
- Hjelpemiddelformidling
- Veiledning/foredrag

Den største delen av arbeidsoppgavene er likevel kurativ behandling. Den utføres på instituttet i lokalene på Rådhuset, og hjemme hos enkeltpasienter der det er vanskelig for dem å ta drosje. Kurativ behandling er i første rekke manuelle behandlingsteknikker og øvelser som pasientene skal gjøre under veiledning. I tillegg til dette kommer rådgivning og veiledning når det gjelder bl.a. ergonomi.

Fysioterapitjenesten opplever at mange av pasientene har sammensatte plager der den psykosomatiske delen spiller en vesentlig rolle. Som fysioterapeut har en ikke kompetanse til å verken diagnostisere eller behandle psykiske lidelser. Dette presiserer man for de pasientene der en vurderer at psykiske faktorer er en viktig del av smertebildet de presenterer. Man forklarer da for den aktuelle pasient hvordan man vurderer problematikken deres. I mange tilfeller har pasientene et stort behov for å prate, og en opplever at de har tillit til fysioterapeuten som taushetsbelagt helsepersonell. Det er også en vanlig oppfatning at en fysioterapeut er en "ufarlig" samtalepartner, og i løpet av en behandlingsserie kommer det ofte fram at problemet de opprinnelig kom med er av en annen art enn de presenterte det som på første konsultasjon. Ved å presisere at en ut fra sin kompetanse ikke kan gi direkte råd til dem utover det å være en samtalepartner med taushetsplikt, ser man likevel at denne "medmenneskelige samtalen" har stor verdi. På denne måten er psykiatri også en del av fysioterapeutens arbeidshverdag.

I tilfeller der en vurderer at plagene er av mer alvorlig art, anbefaler man pasientene å kontakte legen for videre henvisning til psykolog/psykiater. I andre tilfeller henviser man videre til psykomotorisk fysioterapeut.

Som eneste fysioterapeut i kommunen skal en derfor dekke et stort og variert arbeidsfelt. Man forsøker å gjøre prioriteringer som en mener er mest hensiktsmessig innen de rammene som er lagt for tjenesten, og prøver å samarbeide med de enkelte instansene slik at flest mulig føler seg ivaretatt på en best mulig måte.

4.1 utfordringer

En må jobbe for å opprettholde kontinuitet i tjenesten og nært samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, til det beste for brukeren.

5 RETNINGSLINJER FOR LEGENS OPPFØLGING AV PASIENTER MED RUS OG PSYKIATRIPROBLEMATIKK

Som alle andre pasientgrupper må pasienter med disse problemstillingene vurderes individuelt. Tiltak må tilpasses den enkeltes behov. Somatisk sykdom må utelukkes. Samarbeid med annet hjelpeapparat i kommune og spesialisthelsetjeneste bør forsøkes der det er behov for det.

Ut ifra vurdering i det enkelte tilfelle har man ulike oppfølgingsmuligheter:

- Oppfølging videre hos fastlegen – med eller uten medisiner
- Kontakt med spesialisthelsetjenesten:
  - Henvise til poliklinisk oppfølging på DPS-Silsand (distriktpsikiatrisk senter)
  - Henvise til opphold på rusbehandlingsinstitusjon
  - Henvise til andre polikliniske behandlingsalternativ som private psykologspesialister eller coperiosenteret
  - Henvise til UNN-Åsgård for planlagt innleggelse på spesialisert avdeling
  - Ved behov for akuttinnleggelse innlegges pasienten på Åsgård frivillig eller på tvang ut fra vurderinger i henhold til psykisk helsevernlov kapittel 2 og 3
- Kontakte psykiaritjenesten i kommunen, lokale tiltak og hjelp utover det legen kan tilby
  - Støttekontakt
  - Støttesamtaler
  - Hjelp til medisiner
  - Økonomiske støtteordninger
  - Andre støttetiltak
- Være behjelpelig med å kontakte NAV dersom det er behov for bistand fra NAV og pasienten selv ikke klarer det
- Bidra til dannelsen av ansvarsgruppe og utarbeidelse av individuell plan der det er behov for det

Det må alltid huskes på å tenke på om pasienten har barn og hvordan disse er ivaretatt, jfr. helsepersonelloven § 10 a.

5.1 utfordringer

En må jobbe for å opprettholde kontinuitet i tjenesten og nært samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, til det beste for brukeren.

6 OVERSIKT OVER PSYKISKE LIDELSER

Det foreligger ingen eksakt oversikt over forekomsten av psykiske lidelser i kommunen. Vi ser en noe økende kontakt med mennesker med psykiske problemer, gjerne i kombinasjon med rus.

6.1 utfordringer

Det vil være en utfordring at tverrfaglig team samarbeider så godt at vi fanger opp de som har behov for hjelp og støtte i en vanskelig situasjon.

Viktig at vi strukturerer oss slik at god flyt av informasjon skjer til beste for bruker.

7 TJENESTER TIL BARN OG UNGE 0-19 ÅR

Det psykiske helsearbeidet for barn og unge er et ansvar for kommunen som helhet. Det involverer alle kommunale tjenester som er i kontakt med barn og unge. Barnehage, skole og fritidssektoren er viktige hverdagsarenaer for utvikling av god psykisk helse. For barn og unge innebærer et godt psykisk helsearbeid en helhetlig tenkning og et bredt spekter av tiltak i kommunen, på tvers av de tradisjonelle sektorgrensene. For å få til dette, er det forebyggende arbeidet i skolene, barnehager og andre oppvekstarenaer særlig sentralt.

7.1 Berg skole

Berg skole markerer verdensdagen for psykisk helse hvert år.

Skolen/barnehagene følger rammeverket fra sentralt hold vedr. Rus/psykiatri.

7.2 Kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid innen psykiatri og rus ved helsestasjonen og skolehelsetjenesten

Helsestasjonen i Berg er tuftet på Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons og skolehelsetjenesten.

Fastsatt av helsedepartementet 3. april 2003 med hjemmel i lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 1-3 femte ledd og lov av 5. august 1994 nr.55 om vern mot smittsomme sykdommer § 3-8-første ledd.

§ 1-1 Formål

Formålet med forskriften er å:

- a) fremme psykisk og fysisk god helse
- b) fremme gode sosiale og miljømessige forhold
- c) forebygge sykdom og skade

I forskriften ligger anbefalt program for helsestasjon og skolehelsetjenesten.

Denne planen følges i Berg kommune. Det er utarbeidet oversikt over tjenesten både ved helsestasjon og skolehelsetjenesten i tråd med det anbefalte program.

7.3 Oversikt over helsesøstertjenesten

Tirsdager (oddetallsuker):

Denne dagen blir benyttet til samtaler, tverrfaglige samtaler samt hjemmebesøk. Vil også være besøk i barnehager. Det gjøres tuberkulosekontroller ved behov. Det kan skje at helsesøster ikke er fysisk til stede i åpningstida kl 07.45 – 15.15.

Onsdag:

Helsestasjon. Flyktingarbeid. Reisevaksinasjon. Kl 07.45 – 15.15.

Torsdag:

Skolehelsetjenesten. Denne dagen blir benyttet ved Berg montessoriskole (kl 09.00 – 10.30) og Berg skole (kl 12.00 – 15.00).

Grunnet undervisning og lignende kan disse tidene endres noe på hver skole.

Oppslag henger på skolene.

Fredag:

Helsestasjonskontroller/kontortid kl 08.00 – 15.30.

7.4 Helsestasjon

Ved helsestasjonen blir psykisk helse tatt opp som tema ved hjemmebesøk. Her er fokus mor, far og søskens helse og hjemmemiljø. I tillegg til barnets utvikling er det spesielt fokus på svangerskapsdepresjon og behovet for hvile og søvn, samt arbeidsfordeling i hjemmet.

Ved alle spebarn- og barnekonsultasjoner er barnets fysiske og psykiske helse i fokus. Her er det mulighet for foreldre å ta opp tema som er aktuelle for dem, samtidig som man fokuserer på mål for bestemt alder og utvikling. Her er også fokus på foreldre, samspill og hjemmesituasjon.

Ved eventuelle bekymringer om utvikling og samspill jobber helsesøster sammen med lege, fysioterapeut, barnevern og BUP og PPT.

Helsesøster har opprettet en barselgruppe. Meningen med denne er å møte andre mødre og skape et større kontaktnettverk. Gjennom gruppa blir ulike tema, fastsatt på forhånd, tatt opp i et forebyggingsperspektiv. Gruppen kan også ønske tema.

Helsesøster prøver også å være tilstede i barnehagen enkelte dager og er med i tverrfaglig team med barnehage og PPT.

7.5 Skolehelsetjenesten

Gjennom "åpen dør" (dvs. kontortid på skolene) kan elevene komme uten timeavtale om det er problemstillinger de søker svar på eller lufter. Gjennomgående tematikk er liten selvtillit, mobbesaker, pubertet/utvikling og rus i hjemmet.

Helsesøster prøver å delta i arrangement på skoler og barnehager. Her kan verdensdagen for psykisk helse nevnes.

Helsesøster har et utstrakt samarbeid med BUP og barnevern. helsesøster følger opp barn som har vært eller er i behandling ved BUP.

Gjennom forskrift om anbefalt program for skolehelsetjenesten gjennomføres det undervisning på ulike trinn.

Småtrinnet har undervisning i flere tema innenfor rammen av psykisk helse. Overordnet tema er "hvordan ta vare på kroppen vår fysiske og psykisk".

På mellomtrinnet og ungdomstrinnet tas det opp tema som også innebærer psykisk helse.

Helsesøster møter barna gjennom fastsatt program for vaksinerings og kontroller. Dette gjør at man kan fange opp evt. problemstillinger gjennom disse.

Generell oppfølging av kommunens befolkning.

Vi har fått mye landsmenn i form av flyktninger. Her kommer de fleste fra asylmottak hvor de har fått samtale ang sin psykiske helse og oppfølging deretter. Imidlertid kommer noen direkte fra utlandet. Her følger helsesøster anbefalte retningslinjer med samtale og utfylling av skjema om psykisk helse etter standard fra helsedirektoratet.

Helsesøster er blitt oppnevnt som kontaktperson for Berg kommune i forhold til BUP i saker hvor barn er pårørende til psykisk syke foreldre.

7.5.1 Utdringer

En må jobbe for å opprettholde kontinuitet i tjenesten og nært samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, til det beste for brukeren. Tjenesten ser positivt på at sjumilssteget etableres i kommunens tenkemåte for barn og unge.

Sjumilssteget er fylkesmannens satsing på barn og unges rettigheter.

Helsesøstertjenesten var til 2010 hjemlet med en 50 % stilling. Denne ble økt til 75 % grunnet økt arbeid med flyktninger. Til sammenligning kan det nevnes at Nordreisa kommune har 4700 innbyggere og denne kommunen er hjemlet med 4,75 stillinger i helsesøstertjenesten. Dvs. 100 % stilling pr 1000 innbygger.

Pr. april 2011 hadde 34 barn i kommunen barnehageplass, og barnehagene hadde ledige plasser. Samme tid var det registrert 89 barn i skolene i Berg. Samlet antall barn i barnehage og skole pr. april 2011 var 123. Pr. januar 2011 var det registrert 201 personer i kommunen under 20 år. Det vil si at ca. 78 barn ikke er i barnehage eller skole i Berg. En del av disse er ungdommer som går videregående skole og dermed oppholder seg andre steder stor deler av året, noen arbeider i kommunen, noen er ungdommer som ikke har arbeids- eller skoletilbud og noen er barn hvor foreldrene foretrekker ikke å benytte seg av barnehagetilbudet. Barnehagene er i gang med et prøveprosjekt med "åpen barnehage" hvor de inviterer småbarnsforeldre til å komme til barnehagen og ha med seg barna. Med dette ønsker de å etablere nettverk mellom foreldre, bidra til å styrke foreldrerollen og være møteplass for kontakt mellom små barn som ikke går i barnehage.

Helsesøstertjenesten kan bli mer synlig i samfunnet ved å være på arenaer der man møter unge utenfor skolen.

Helsesøster har ønske og vil jobbe for et bedre samarbeid mellom helsestasjon og jordmor. Ønsket er å kunne skape en overgang fra jordmorkontroller til helsestasjon som er naturlig, for eksempel at man møter sammen på siste kontroll og presenterer helsestasjonens arbeid og rutiner. Her kan evt. problemstillinger diskuteres sammen med mor. Målet er å fange opp dem som trenger ekstra oppfølging etter fødsel.

Tjenesten jobber også for et bredere samarbeid med psykiatritjenesten i kommunen. Da tenkes det blant annet i forhold til undervisning på skolen og fokus på psykisk helse i forebyggende perspektiv for barn og ungdom.

Forebyggende arbeid og oppfølging av problemstillinger er vanskelig å forutse mht arbeidsmengde. Det å nærme seg disse områdene krever tålmodighet, tid og varsomhet. Helsesøster opplever at det er vanskelig å planlegge tidsbruk på flere områder, spesielt i skolehelsetjenesten.

8 OVERSIKT OVER PROSEDYRE FOR PRO-AVDELING INNEN PSYKIATRI – RUS/PSYKIATRI

- Oppfølgingsansvar i forhold til ansvarsgrupper/møter
- Nav lokalt er ansvarlig koordinator for disse møtene (innkalling, innhold i møtet, videre oppfølging o.l.)
- Bekymringsmelding sendes Pro eller Nav, denne behandles etter behov. I de fleste tilfeller blir kommunelegen informert om henvendelsen.
- Ansvarsgruppene er tverrfaglig sammensatt (pro, nav, kommunelege og bruker. Evt. helsesøster, fysioterapeut.)
- Nav har pr dags dato dokumenteringsansvaret i forbindelse med disse møtene. Pro mottar kopi av referat.
- Pro har ansvar for tildeling og oppfølging av støttekontakter, samt ansvar for kontrakt og utbetaling av lønn til disse.
- Psykiatrisk sykepleier vil få mer direkte oppfølgingsansvar i forhold til brukere (samtaler, hjemmebesøk o.l.)
- Pro har ansvar for utdeling og administrering av legemidler til brukere.
- Pro har samtaler med brukere som har behov for det, enten pr tlf eller i møte med bruker.
- Ved besøk til utagerende brukere med kjent alvorlig psykisk lidelse, skal det alltid være mer enn en pleier. Lege, helsesøster og politi kan også være aktuelt å ta med, alt etter behovet.

8.1 Tjenester til voksne 20-66 år

Pr. 1.1.2011 var det registrert 528 personer i kommunen mellom 20 og 66 år. Aldersgruppen inneholder personer med et variert spekter av psykiske lidelser. Alt fra kortvarige kriser grunnet dødsfall/sykdom eller tap av arbeid til altovergripende psykiske lidelser. I denne gruppen ser vi en økende tendens til psykiske lidelser kombinert med og som følge av rusmisbruk. I gruppen 20-66 år er det også en del enslige uførepensjonister som har behov for et utvidet tilbud for sosial kontakt. Etablering av flere alternative møteplasser som vil bidra til å skape økt trivsel i bygdene er derfor viktig å få på plass. Her vil Berg vekst kunne være et godt tilbud. I denne aldersgruppen finnes det sannsynligvis også en del personer som kan tenke seg å bidra med ideer/kompetanse og arbeidsinnsats i forbindelse med drift av møteplasser. Kommunens krisegruppe har arbeidet tett opp mot pårørende i tilfeller som skyldes dødsfall. Kommunen sørger for bistand fra spesialisthelsetjenesten eller andre aktører ved behov.

8.2 Tjenester til eldre over 67 år

Pr. 1.1.2011 var det registrert 178 personer over 67 år. En ser i denne gruppen en rekke aldersrelaterte lidelser som medfører psykiske reaksjoner som depresjoner og nedstemthet som må tas på alvor. En del i denne aldersgruppen vil trenge institusjonsopphold grunnet demens. Andre vil trenge et bredere spekter av møteplasser i kommunen slik at de kan få mer sosial kontakt og mer innhold i hverdagen.

Berg har en velfungerende hjemmetjeneste som gir bistand både på det fysiske og det psykiske plan. På sykehjemmet er det en aktivitetskrok med ansatt aktivitør i 50 % stilling som betjener beboerne på institusjonen og hjemmeboende pensjonister. Aktivitetstilbudene går inn under det forebyggende arbeidet som igjen har fører til å heve trivsels- og aktivitetsnivået blant gruppen over 67 år.

På sykehjemmet har fysioterapeuten regelmessig trening med beboerne. Dette tilbudet har også hjemmeboende eldre benyttet seg av.

Berg kommune har en svært aktiv og velfungerende pensjonistforening som har over 100 medlemmer, både alders- og uførepensjonister. Foreningen har et hobbyhus i Bergsbotn, og her samles pensjonister fra hele kommunen en dag i uken til forskjellige aktiviteter og sosialt samvær. I tillegg arrangerer pensjonistforeningen bingoer, møter, julebord, turer m.m.

8.3 Behov for møteplasser

En del møteplasser er allerede etablert i kommunen i regi av lag og foreninger, men det er behov for flere møtearenaer der personer som har ulike behov kan samles.

Barnehagens tilbud om "åpen barnehage" hvor barn og foreldre kan møtes er en arena. Treningsstudioene og "Senjahallen" er blitt viktige møteplasser for både barn, ungdommer og voksne. Berg Vekst A/S vil kunne være en ypperlig og trygg møteplass for alle og ikke minst for mennesker som sliter litt i hverdagen. Sosialt samvær og en trygg plass å komme til, er stikkord som er riktig for denne bedriften.

8.4 Spesialisthelsetjenesten

Av de "små" Senja-kommunene er Berg kommune en relativt liten forbruker av tjenester fra spesialistenheten ved Senter for psykiatrisk helse i Midt-Troms sammenlignet med 2 av våre nabokommuner.

8.5 utfordringer

En må jobbe for å opprettholde kontinuitet i tjenesten og nært samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, til det beste for brukeren.

Det vil være viktig å lage, samt opprettholde gode trygge arenaer/møteplasser hvor mennesker som sliter litt kan føle seg sett og ivaretatt.

9 BERG VEKST AS

9.1 Overordnet strategiplan for Berg Vekst Drift AS

VÅR VISJON

Trivsel i arbeid skaper vekst og utvikling.

FORMÅL

Selskapet skal skape varige arbeidsplasser tilpasset yrkesvalghemmede slik at de får nødvendig opplæring og veiledning for å klare å gjennomføre sine arbeidsoppgaver. Driften er basert på fremstilling av varer og tjenester basert på det ordinære marked og skal tilby tiltak for vår hovedoppdragsgiver (NAV).

Selskapet er 100 % eid av Berg Vekst as som igjen er 100 % eid av Berg Kommune. Det skal ikke tas ut økonomisk utbytte fra selskapet. Overskuddet skal forbli i bedriften og komme de yrkeshemmede til gode.

HOVEDMÅL

Hovedmålet med Berg Vekst Drift AS er å gi personer som ikke kan være i ordinært arbeid mulighet til å utvikle seg og føle seg til nytte i samfunnet.

STRATEGI

Midlet for å nå målet er å skape en levedyktig bedrift med et økonomisk fundament som gir mulighet for utvikling.

Et godt arbeidsmiljø for alle medarbeiderne er avgjørende for at vi skal nå våre mål.

VÅRE VERDIER

Våres verdier bygger på innovasjon, kvalitet, motivasjon og teamspirit – og vi har tro på at det vi fokuserer på og etterlever internt, vil avspeile seg eksternt.

De personlige egenskaper og kompetanse hver enkelt medarbeider har, former bedriftens kultur og holdninger. Innsats vår er avgjørende for at vi skal lykkes i å nå våre mål. I møte med mennesker, det være seg tiltaksansatte, kunder, leverandører, medarbeidere står vår visjon og verdigrunnlag sentralt. Våre seks verdiregler representerer det vi står for i Berg Vekst Drift AS.

Kvalitet – fordi vi har gode produkter og tjenester og at vi er raus og gir mye av oss selv.

Kreativitet – fordi vi utvikler våre produkter og legger opp produksjonen slik at den passer til våre tiltaksansatte.

Fleksibilitet – fordi vi takler uforutsette hendelser godt, og varierer arbeidsoppgavene.

Inkluderende – fordi vi fremstår som en bedrift som omfatter mange.

God service – fordi vi strekker oss langt for våre kunder

Respekt – fordi vi mener at alle har evner som er til nytte for samfunnet.

KVALITETSPOLITIKK

Berg Vekst Drift skal være en seriøs og profesjonell bedrift og skal oppfattes som den naturlige leverandør av tjenester innenfor attføring til NAV og kommune, og av varer og tjenester til det ordinære marked.

Berg Vekst Drift AS skal levere varer og tjenester som sikrer kunden tilfredshet og tillit.

Berg Vekst Drift AS skal oppfattes som en trivelig arbeidsplass og en naturlig møteplass for mennesker i Berg kommune.

Berg Vekst Drift AS skal gjennom sitt tilbud og kultur være en viktig del av bygdesamfunnet.

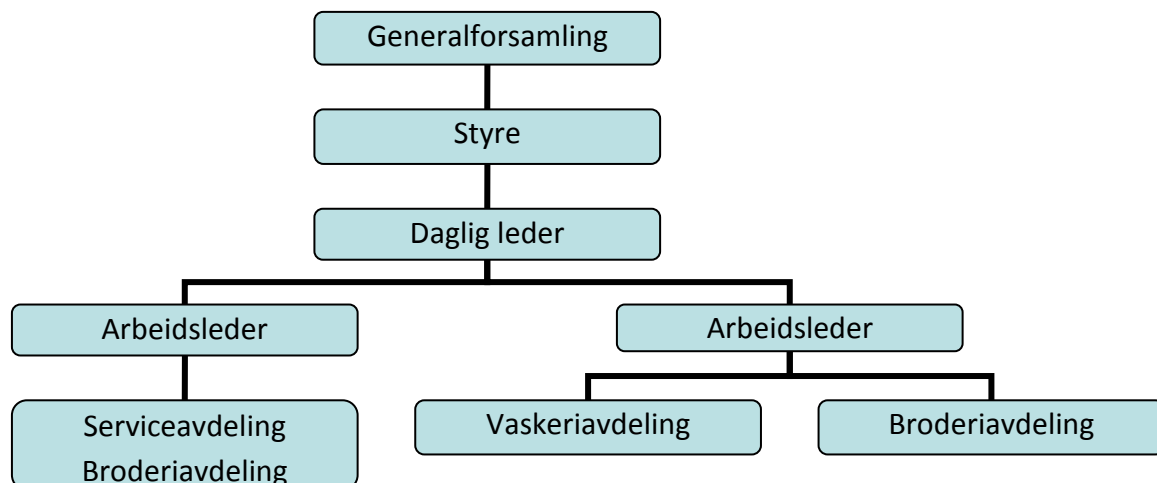
Berg Vekst Drift AS skal arbeide målrettet og kontinuerlig for å utvikle og forbedre våre produkter og tjenester.

Dette skal vi oppnå ved å:

- Søke om sertifisering av bedriften gjennom eQuass
- Sette kundens behov i fokus
- Sørge for at alle ansatte trives
- Sørge for høg kompetanse blant de ansatte
- Etablere systemer som sørger for kontinuerlig forbedring av interne prosesser
- Kontinuerlig utvikle ytelse og omfang av produkter og tjenester
- Markedsføre våre tjenester
- Påse at bedriften etterlever egen strategi og etablerte prosedyrer

ORGANISASJON OG LEDELSE

Organisasjonskart

Berg vekst Drift AS har tre avdelinger:

Broderi-, Vaskeri- og Serviceavdeling. Alle lokalisert til samme bygg. Det er tre 100 % stillinger i bedriften:

1. Daglig leder er ansatt i 100 % stilling og utfører i tillegg til de oppgaver som er naturlig for stillingen annet kontorarbeid som er nødvendig for den daglige driften av selskapene Berg Vekst as og Berg Vekst Drift as (se stillingsinstruks).
2. En arbeidsleder i 100 % stilling med funksjon som nestleder. I tillegg til ansvarsoppgaver for broderi- og vaskeriavdelingen vil stillingen også inneha ansvarsoppgaver for drift av idrettshallen, markedsføring og profileringsansvar av selskapene Berg vekst AS og Berg Vekst Drift AS for (se stillingsinstruks).
3. En arbeidsleder i 100 % stilling med ansvar for service- og vaskeriavdeling. Samt drift av flytebryggeanlegg og vedlikeholdsoppgaver knyttet til Berg Vekst Drift as og Berg Vekst as (se stillingsinstruks).

Berg Vekst Drift AS har en flat struktur med daglig leder og arbeidsledere. Arbeidslederne har likt ansvar i forhold til utføring og det er ikke tilsatt avdelingsledere. Arbeidslederne har dermed noe mer ansvar enn de ville hatt i en annen ledelsesstruktur. Nestleder er stedsfortreder i daglig leders fravær.

Det kjøpes tjenester fra regnskapsbyrå angående lønn, fakturering og regnskap. Selskapet er godkjent for 10 VTA-plasser (varig tilrettelagt arbeid).

AVDELINGENE

Alle avdelingene er lokalisert i nytt bygg på Steinneset. Dette gir fleksibilitet i forhold til arbeidsoppgaver og bygging av miljø og trivsel.

Broderiavdelingen

Broderiavdelingen startet opp 1. august 2009 og var det første forretningsområdet til Berg Vekst Drift as. Broderiavdeling startet opp i midlertidige lokaler i Berg Utleiebygg i Senjahopen. Det produseres broderte profileringsartikler, suvenirer og gaver. Det broderes på handklær, t-skjorter og andre tekstiler. Produksjonen flytter til de nye lokalene på Steinneset i januar 2010. Produktene selges direkte fra avdelingen og på aktuelle messer.

Utstyr:

Bedriften har investert i 2 broderimaskiner til bruk på avdelingen. Den ene ble kjøpt ny sommeren år 2009. Den andre i november år 2009.

Broderiavdelingen som arbeidsarena:

Broderiavdelingen har en arbeidsleder og fem ansatte i VTA tiltak.

Produktene som lages ved broderiavdelingen har god anseelse både i og utenfor bygda. Salg av produktene skjer i samme lokalet som produksjonen foregår, og all positiv respons fra kunder som kommer innom kan alle i avdelingen høre. Stoltheten av å produsere vakre ting som mange ønsker å kjøpe er en viktig drivkraft for både VTA ansatte og funksjonærer.

Produksjonen øver opp ferdigheter som nøyaktighet og konsentrasjon og gir mulighet til dataopplæring og bruk av programvare til utvikling av produkter.

Vaskeriavdelingen

Omtrent 90 % av oppdragene for vask er rettet mot det private marked. Ca 10 % er oppdrag for kommunale tjenester.

Vaskeriet har en arbeidsleder og ansatte i VTA-tiltak. Vaskeriet er en arbeidsplass som egner seg for folk fra alle samfunnsklasser, med arbeidsoppgaver som passer de fleste funksjonsnivå.

Utstyr:

Vaskeriet har fire vaskemaskiner (tre barrieremaskiner og en mindre maskin), og tre store tørketromler. Alle av ny dato. En av arbeidslederne har ansvar for nødvendig vedlikehold av disse.

Vaskeri som arbeidsarena:

Vaskeriet har 1 ½ stilling arbeidsleder og VTA ansatte. Vaskeriet er en arbeidsplass som egner seg for de fleste yrkeshemmede, med varierte arbeidsfunksjoner som tilpasses flere ulike funksjonsnivå. Arbeidsoppgavene kan tilrettelegges og tilpasses den enkeltes funksjonsnivå og fremmer ferdigheter for samarbeid, nøyaktighet, motorikk og utvikling av utholdenhet og fysisk styrke.

Serviceavdelingen

Serviceavdelingen har et allsidig virksomhetsområde:

- Transport av tøy til og fra vaskeriet
- Vask og vedlikehold av kjøretøy.
- Desinfeksjon av vogner og kjøretøy.
- Lasting og lossing av kjøretøy.
- Rydding av snø på vinteren og klipping av grøntområdene om sommeren utenfor flerbrukshallen.
- Oppsyn og snørydding av flytebryggeanlegget.
- Rydding og vedlikehold av kunstgressmatten i Senjahallen
- Renhold utenfor flerbrukshuset.
- Deltakelse i vaskeriavdelingen.

Utstyr:

Serviceavdelingen har egen bil – Ford Transit varebil med utvendig lift. Bilen leveres i desember 2009.

Serviceavdelingen som arbeidsarena:

Avdelingen har en arbeidsleder og VTA ansatte. Vi kan anta at nye mannlige arbeidstakere vil

ønske seg hit. Likevel vil det være naturlig at arbeidstakerne i serviceavdelingen også deltar i arbeid inne på vaskeriet. Serviceavdelingen har varierte arbeidsoppgaver som vil passe for mange kategorier yrkeshemming. Arbeidstakerne får prøvd seg på ulike arenaer.

UTVIKLING AV PERSONALET

Det settes opp en plan for personalmøter hver måned. Felles personalmøte for arbeidslederne gjennomføres etter oppsatt plan, eller når det er spesielle saker som må tas opp.

Det er laget rutiner for å sikre samhandling mellom ansatte og avdeling(er)?

Berg Vekst Drift AS må lage en plan for kompetanseheving i bedriften. Arbeidsledere deltar på kurs og konferanser i varierende grad avhengig av tilbud og bedriftens økonomi.

Kompetansehevingen må være målrettet ut fra de utfordringer bedriften vil få i framtiden.

Helse- miljø og sikkerhet

Styret i Berg Vekst Drift AS har vedtatt etiske retningslinjer for bedriftens styre og ansatte.

Dette er verktøy ledelsen benytter for å påvirke adferden og kulturen i bedriften, og er en viktig del av HMS-arbeidet. Retningslinjene fins i et eget dokument.

Det er utarbeidet en varslingsplakat i henhold til arbeidsmiljølovens § 2-4 som vil bli slått opp i bedriften.

Vedtatt i styremøte 10. desember 2009, sak 16/2009

10 KOMPETANSEBEHOV

Mennesker med psykiske lidelser har svært ulike behov for tjenester. Enkelte har omfattende og sammensatte behov gjennom store deler av livet, mens andre trenger hjelp i en kort periode for å takle et akutt problem. Graden av behov for kompetanse hos hjelpepersonell som skal yte bistand vil variere i forhold til den enkelte problemstilling.

Berg kommune har organisert psykiaritjenesten som en integrert del av det øvrige hjelpeapparatet. De ansatte har stor realkompetanse i forhold til problemstillinger innen psykisk helsearbeid. Kvaliteten på tjenestetilbudet forsterkes av nærhet, kjennskap til brukerne og hjelpernes gode tilgjengelighet. I tillegg fører samarbeidet med spesialisthelsetjenesten til at brukerne får et forsvarlig tjenestetilbud.

Berg kommune har for tiden en hjelpepleier med videreutdanning i psykiatri som arbeider i ulike tjenester innen sykehjem og hjemmetjenesten. Det er ønskelig å øke den formelle kompetansen hos tjenesteyterne og det arbeides derfor kontinuerlig med å få denne gruppen motivert til videreutdanning innen psykiatri.

Stillingen som psykiatrisk sykepleier ble besatt høsten 2011. Det jobbes samtidig aktivt med å få en eller flere av kommunens etablerte sykepleiere til å ta videreutdanning innen psykiatri. Psykiatrisk sykepleiers oppgave er blant annet å koordinere det praktiske psykiatriarbeidet i kommunens helsetjeneste. Pro-leder er tillagt ansvar som psykiatrikoordinator i kommunen med hensyn til å planlegge, rapportere og følge opp samarbeidet mellom de forskjellige virksomhetene i kommunen.

De ordinære tjenestetilbudene innen eldreomsorg har behov for å øke sin kompetanse innen alderspsykiatri. Til dette har Berg kommune opprettet et demens-/psykiatrinettverk i samarbeid med LØKTA for å ivareta disse brukerne. Dette er et viktig satsingsområde da det er behov for kvalifisert personell til å ta seg av den kommunale del av utredning og oppfølgingsarbeidet i forhold til eldre som utvikler denne type lidelser. Også pårørende har stort behov for oppfølging når deres eldre utvikler slike sykdommer.

Det foreligger også et behov for å øke kompetansen innenfor arbeidsområdet individuell planlegging. En individuell plan er et viktig verktøy i arbeidet med mennesker med psykiske lidelser. En slik plan har som formål å koordinere tjenesten rundt den enkelte og sikre medbestemmelse fra brukeren. For å sikre brukeren best mulig, tilbys IP (individuell plan) Dette er det Nav/sosial som har det koordinerende ansvaret for.

Videre er det behov for utdypende kompetanse for spesifikke lidelser som spiseforstyrrelser, ADHD, og utfordrende atferd.

Det er i dag stor utvikling av kompetanse på nasjonalt plan hvor det utvikles egne korte utdanningsprogram for å øke kompetansen både i spesialist- og de kommunale helsetjenester. For å imøtekomme nye krav og forventninger i samfunnet om krav til kompetanse på kommunalt plan er det viktig å legge til rette for at ansatt personell får nødvendig påfyll for å mestre disse oppgaver.

Det er særlig krevende fagområder de ulike hjelpepersonell arbeider i, en slik satsing er derfor nødvendig for å forebygge utbrenning og på den måten få stabilt ansatt fagpersonell.

I tillegg til faglig etterutdanning er det også behov for å sikre at ulike grupper personell får nødvendig veiledning for å stå i krevende arbeidssituasjoner, også her er det behov for å utvikle tilbud i kommunen og i samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

11 TILTAKSPLAN FOR PSYKISK HELSEARBEID I BERG KOMMUNE 2011 - 2016

Det er ikke budsjetttrammer utover de ordinære oppgavene som innbefattes i stillingen som psykiatrisk sykepleier. Det vil da være vanskelig med videre støtte til lag og foreninger som driver noen form for forebyggende virksomhet.

Det vil likevel være viktig at Berg kommune har satsingsområder som omhandler:

1. Informasjonsarbeid
2. Samarbeid med bruker, pårørende og andre aktører
3. Kompetanseheving, rekrutteringstiltak
4. Etablering av boliger, boveiledning, hjemmebaserte tjenester og miljøarbeid
5. Aktivitetstilbud
6. Støttekontakt for barn og voksne
7. Tilrettelegging i forhold til kommunale arbeidsplasser/sysselsettingstiltak
8. Tilrettelagt behandlingstilbud, faglig veiledning, koordinering/ledelse
9. Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
10. Forebyggende/psykososialt arbeid, kultur-/ fritidstilbud

Det vil være hensiktsmessig å legge planen ut på Berg kommune sin hjemmeside, slik at de fleste Bergborgerne har lett tilgang til informasjon.

11.1 2011 – 2016

Berg kommune er en relativt liten og oversiktlig kommune hvor innbyggertallet de siste årene har sunket kraftig til 907 innbyggere pr. 1.1.2011. Barnetallet i barnehagene og skolen er betydelig redusert og dette har igjen fått konsekvenser for antall offentlige arbeidsplasser i kommunen. Likevel er ofte mangel på personellressurser årsak til at det noen ganger er vanskelig å få igangsatt funksjonelle tiltak, noe som vil kunne bli en ytterligere utfordring i årene fremover, pga stor etterspørsel på arbeidskraft. Lag og foreninger gjør en stor innsats for å skape trivsel i bygdene, men også disse sliter med å få engasjert nok personer til å drifte aktivitetene. Den økonomiske delen av å drifte lag og foreninger er også ei utfordring. Det er samtidig viktig at kommunen bidrar økonomisk til bruker- og pårørendeorganisasjoner, både de som er etablert og de som er i startgropa for etablering. Disse momentene vil også bli vektlagt gjennom et etablert mobiliseringstiltak i kommunen.

I og med ovennevnte situasjon, samtidig med kommunens noe usikre inntektssituasjon de kommende år, er det vanskelig å fastsette eksakte beløp fra 2011 til 2016. Det legges opp til en videreføring av de fleste tiltak, og et nært og tett samarbeid med alle nødvendige aktørene i

Berg kommune. Det gode arbeidet som gjøres i tverrfaglig team må videreføres og videreutvikles, slik at gruppen får en best mulig oversikt over befolkningens reelle behov slik at vi tidlig kan gi **"RETT BEHANDLING – PÅ RETT STED – TIL RETT TID"**. Dette må fastsettes nærmere i forbindelse med kommunens årlige budsjettarbeid og økonomiplanarbeid.

11.2 Utfordring

Det vil bli en stor utfordring å kunne klare å holde på en stabil og god faglig dekning av personell i kommunen. Med et stipulert underskudd på fagfolk i pleie og omsorg på ca 50.000 hender på nasjonalt nivå, sier det seg selv at Berg kommune må jobbe hardt og konstruktivt for å rekruttere og bevare sine ansatte.

Det vil uansett være av stor betydning med faglige samarbeidsfora med andre kommuner og aktører. Som for eksempel Lenvik og LØKTA.

12 MERKNADSBEHANDLING